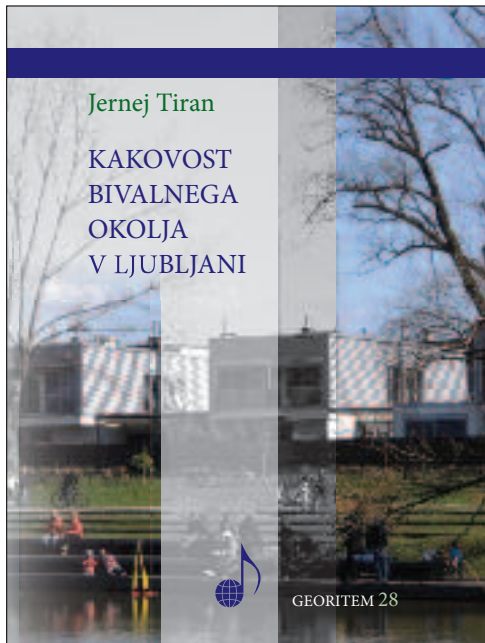

KNJIŽEVNOST

Jernej Tiran:
Kakovost bivalnega okolja v Ljubljani
Georitem 28

Ljubljana 2017: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 110 strani, 28 slik, 4 preglednice, ISBN 978-961-254-966-4

Knjiga *Kakovost bivalnega okolja* v Ljubljani je nova znanstvena monografija v knjižni zbirki Georitem ter hkrati prva z novo grafično podobo in trdo vezavo. Knjiga prihaja na knjižne police v obdobju, ko Ljubljana serijsko pobira nagrade in priznanja, kot so naziv Zelena prestolnica Evrope 2016, Evropska nagrada za urbani javni prostor, nagrada »Kongresna zvezda« kot najboljša kongresna destinacija jugovzhodne Evrope, Svetovna prestolnica knjige 2010 in 8. mesto na mednarodni lestvici kolesarjem prijaznih mest. Številni laskavi nazivi in nagrade ponazarjajo, da se z našim največjim mestom »nekaj dogaja«. Kljub očitnim spremembam pa od leta 2000 oziroma 18. zborovanja slovenskih geografov v Ljubljani, ko je bila izdana monografija »Ljubljana: geografija mesta«, in dve leti kasneje še monografija »Geografija Ljubljane« nismo imeli poglobljene raziskave, ki bi sistematično in celostno obdelala posamezne geografske vidike naše prestolnice. Knjiga Jerneja Tirana ponuja prav to. Njen namen je oceniti kakovost bivalnega okolja v Ljubljani na začetku drugega desetletja 21. stoletja na podlagi različnih objektivnih kazalnikov. Knjiga teoretsko in konceptualno opredeljuje tudi v svetovni literaturi precej »izmuzljiv« pojem bivalnega okolja in njegovih vsebin ter osvetljuje razmerja do sorodnih pojmov in konceptov. Hkrati podaja metodologijo merjenja bivalnega okolja kot celote in njenih sestavnih delov, ki je potem uporabljena na primeru Ljubljane, s čimer je analizirana diferenciacija med posameznimi mestnimi predeli. Na koncu knjiga obravnava še preference Ljubljančanov o posameznih vsebinah bivalnega okolja, ki so dodane kot utež k objektivnim meritvam.

Jernej Tiran pojem bivalno okolje opredeljuje kot značilnosti stanovanja ter njegove ožje in širše okolice, ki so pomembne za zadovoljevanje splošnih človekovih potreb in opravljanje temeljnih človekovih funkcij, kot so bivanje, delo, izobraževanje, rekreacija, oskrba in komunikacija. Na ta način je vsebine bivalnega okolja razvrstil v sedem sklopov: stanovanjske razmere, varnost, estetska vrednost, dostopnost mestnih dobrin, obremenjenost okolja, družbeno okolje in pogoji za mobilnost. Kakovost bivalnega okolja je izmeril s seštevanjem standardiziranih kazalnikov in ugotovil, da se znotraj mesta pomembno razlikuje: v najbolj kakovostnem bivalnem okolju živijo prebivalci Murgel, Trnovega, Rožne doline in zahodnega mestnega središča, v najmanj kakovostnem pa prebivalci Rakove Jelše, Sibirije, večine urbaniziranih ruralnih naselij na severovzhodnem obrobju, večjega dela Most in Šiške v bližini tamkajšnje industrijske cone. Med drugim je ugotovil tesno povezanost med stanovanjskimi razmerami in družbenim okoljem. Tako je za območja z bolj ugodnimi stanovanjskimi razmerami, zlasti z vidika velikosti stanovanj, značilna boljša socioekonomska sestava prebivalstva, na območjih z manj ugodnimi stanovanjskimi razmerami pa velja obratno.

Knjiga Jerneja Tirana je pomembna pridobitev za vse, ki se ukvarjajo z urbano geografijo in urbanističnim načrtovanjem. Rezultati so neposredno uporabni za odločanje o nadaljnjem prostorskem razvoju, za sanacijo bivalnega okolja ali za določanje primernih lokacij za stanovanjsko gradnjo. Visoka raven znanstvene odličnosti služi kot dobra iztočnica za nadaljnja znanstvena raziskovanja, preprost in razumljiv jezik ter bogato kartografsko gradivo pa jo dela uporabno, primerno in zanimivo tudi za druge deležnike, kot so politični odločevalci, nepremičninski agenti, turistični delavci, učitelji, študenti in ljubitelji geografije.

Jani Kozina

**Drago Perko, Rok Ciglič, Matjaž Geršič, Drago Kladnik (uredniki):
Terraced landscapes**

Ljubljana 2017: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 144 strani,
ISBN 978-961-05-0019-3

Monografija *Terraced landscapes* je angleška različica monografije »Terasirane pokrajine«, ki je plod triletnega raziskovalnega projekta sodelavcev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Monografija med drugim obeležuje sedemdeset let delovanja inštituta ter dopolnjuje temeljna spoznanja s področja terasiranih pokrajin.